

Terlecka, Małgorzata

Nowe czasopismo poświęcone metodologii nauk

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 21/1, 141

1976

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWE CZASOPISMO POŚWIĘCONE METODOLOGII NAUK

Niedawno ukazał się pierwszy numer nowego kwartalnika zatytułowanego: „Poznań Studies in the Philosophy of the Sciences and the Humanities”. Pismo to jest wydawane przez B. R. Grünera w Amsterdamie. Nowemu czasopismu patronują znane już od wielu lat z badań nad metodologią nauk — Instytut Filozofii Uniwersytetu Poznańskiego i Komisja Metodologiczna Oddziału PAN w Poznaniu. Redaktorem naczelnym jest Leszek Nowak. Głównym celem tego międzynarodowego wydawnictwa — jak głosi notka redakcyjna — jest wszechstronne rozwijanie filozofii marksistowskiej.

Numer 1 nowego czasopisma poświęcony został w całości problematyce humanistycznej. Artykuły zgrupowane są w trzech następujących działach: „The Method of Humanistic Interpretation” (Metoda interpretacji humanistycznej), „The Method of Idealization” (Metoda idealizacji), „The Application: The Reconstruction of Some Marxist Theories” (Zastosowanie: rekonstrukcja kilku teorii marksistowskich).

W dziale pierwszym — artykuł wprowadzający pióra J. Kmity traktuje o interpretacji humanistycznej, wyjaśniając jej podstawowe założenia. Autor jest zdania, że interpretacja humanistyczna — czyli mówiąc najogólniej, rozumowanie mające na celu odpowiedź na pytanie, dlaczego i w jakim celu podjęto określoną czynność lub nadano wytworowi określonej czynnością daną cechę — jest właściwa wszystkim bez wyjątku dyscyplinom humanistycznym. W tym samym dziale W. Ławniczak pisze o usystematyzowanej interpretacji dzieł sztuki plastycznej, a J. Topolski omawia racjonalne wyjaśnianie w naukach historycznych.

Dział drugi otwiera artykuł L. Nowaka, zatytułowany *Idealization: A Reconstruction of Marx's Ideas* (Idealizacja: rekonstrukcja idei Marksa). Głównym zamierzeniem autora jest interpretacja metodologicznych założeń Karola Marksa wyrażona w bardziej dokładnym i ścisłym języku niż ten, który używany jest zwykle przez epistemologów marksistowskich. Szczegółowe analizy metody idealizacji przedstawiają ponadto: J. Brzeziński, W. Patryas i I. Nowakowa.

W dziale trzecim znajdują się bardzo interesujące artykuły J. Topolskiego o teorii historii u Lenina oraz J. Kmity na temat właściwego Marksowi sposobu wyjaśniania procesów społecznych. Dział ten zamyka najobszerniejsza z zamieszczonych w kwartalniku rozpraw — pióra A. Jasińskiej i L. Nowaka — traktująca o podstawach marksowskiej teorii klasy.

Ważnym uzupełnieniem numeru jest bibliografia prac poznańskiego ośrodka naukowego za lata 1968—1974, dotycząca metodologii nauk.

Jest rzeczą oczywistą, że dla lepszego i efektywniejszego rozwoju nauki niezbędne są badania nad jej metodologią. Dlatego też w pełni popierając ceną inicjatywę poznańskich naukowców, z zainteresowaniem czekamy na następne numery „Poznań Studies in the Philosophy of the Sciences and the Humanities”.

Małgorzata Terlecka